

RAAP-NOTITIE 5535

Plangebied rotonde Hoofdstraat- Streeperstraat-Stationsstraat in Landgraaf

Gemeente Landgraaf
Archeologisch vooronderzoek:
een bureauonderzoek

Archeologisch Adviesbureau

4000 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

Titel: Plangebied rotonde Hoofdstraat-Streeperstraat-Stationsstraat in Landgraaf, gemeente Landgraaf; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek

Status: eindversie

Datum: 21 juni_2016

Auteur: *drs G. Hensen*

Projectcode: LANHO

Bestandsnaam: 5535_LANHO

Projectleider: drs. G. Hensen

Projectmedewerker: drs. M.A.H. Lipsch

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 3998367100

Bewaarplaats documentatie: RAAP Zuid-Nederland

Autorisatie: dr. M. Verhoeven

Bevoegd gezag: gemeente Landgraaf

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2016

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Gemeente Landgraaf heeft RAAP bureauonderzoek uitgevoerd in Plangebied rotonde Hoofdstraat-Streeperstraat-Stationsstraat, gemeente Landgraaf. Het doel van dit onderzoek was het verkrijgen van inzicht in de archeologische resten die in het plangebied verwacht worden en de (te verwachten) fysieke kwaliteit daarvan. Middels het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over de landschappelijke en archeologische context van het plangebied, op basis waarvan een archeologische verwachting is opgesteld.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied landschappelijk gezien aan de rand van een plateauterras ligt. Rondom het plangebied zijn enkele archeologische waarnemingen bekend. Het betreft echter voornamelijk oude meldingen waarvan de exacte ligging niet bekend is. De Hoofdstraat, waarvan het plangebied onderdeel is, bestaat reeds in het begin van de 19e eeuw met aan weerszijden historische bebouwing. Deze bebouwing is omstreeks 1965 gesloopt en opnieuw overbouwd. Direct ten noorden loopt de spoorlijn die in 1898 is aangelegd. Hierbij is het oorspronkelijke maaiveld circa 4m verlaagd, waardoor eventuele archeologische resten verdwenen zijn. Onder de huidige Hoofdstraat bedraagt de verstoringsdiepte circa 1 m – Mv vanwege de aanleg van het huidige weglichaam met eronder kabels en leidingen.

Omdat de toekomstige werkzaamheden niet dieper dan de huidige verstoringsdiepte zullen gaan, wordt vervolgonderzoek niet noodzakelijk geacht. De bevoegde overheid, de gemeente Landgraaf (regioarcheoloog mevr. H. Vanneste), onderschrijft dit (selectie)advies.

1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

- *typeonderzoek*: een bureauonderzoek
- *bevoegde overheid*: gemeente Landgraaf
- *onderzoekskader*: AMZ-proces
- *locatie (figuur 1)*:
 - *naam plangebied*: Plangebied rotonde Hoofdstraat-Streperstraat-Stationsstraat
 - *plaats*: Landgraaf
 - *gemeente*: Landgraaf
 - *provincie*: Limburg
 - *toponiem*: Hoofdstraat-Streperstraat-Stationsstraat
 - *oppervlakte plangebied*: circa 1.600 m²
 - *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 69E
 - *centrumcoördinaten (X/Y)*: 199.204/323.078
- *afbakening onderzoekszone*: straal van 500 m rondom het plangebied
- *ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer*: 3998367100

1.2 Aanleiding en doelstelling

In het plangebied zijn bodemingrepen gepland die mogelijk bedreigend zijn voor eventuele archeologische resten. In het kader van de Archeologische MonumentenZorg is conform de richtlijnen van de bevoegde overheid een bureauonderzoek uitgevoerd.

Het doel van dit onderzoek was het verkrijgen van inzicht in de archeologische resten die in het plangebied verwacht worden en de fysieke kwaliteit daarvan.

1.3 Onderzoeksvragen

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden in het plangebied zijn reeds bekend?
- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?
- Wat is de gespecificeerde verwachting (alsmede de verwachte conservering en gaafheid) ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?
- Is de bodemopbouw in (delen van) het plangebied zodanig intact dat eventueel archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze(n) kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

1.4 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient om op basis van verschillende bronnen inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop der tijd heeft achter gelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Voor de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar de literatuurlijst. Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2.2 Geo(morfo)logie en bodem

Het plangebied maakt deel uit van het Zuid-Limburgse lössgebied. Beken en droogdalen, die het lössplateau doorsnijden, zorgen voor het (micro)reliëf in het gebied. Lössgebieden zijn op basis van onder andere landschappelijke ligging en diepte van de erosiedalen verdeeld in: (1) plateaus met diepe dalen; (2) het bekken van Heerlen; (3) relatief laaggelegen, weinig versneden gebieden. Het plangebied behoort tot de plateaus met diepe dalen (terras van Margraten). Het plangebied ligt op de geomorfologische kaart aan de uiterste noordgrens van het plateauterras (Van den Berg, 1989: code 8E6, figuur 2). Ten noorden van het plangebied liggen afbraakwanden (Van den Berg, 1989, code 13/12A2 en code 11/10A2, figuur 2). Deze afbraakwanden zijn ontstaan door insnijding van beken en rivieren. In de omgeving van het plangebied liggen dan ook verschillende droogdalen (figuur 2, code 15/14S3). Direct ten noorden van het plangebied ligt een strook met code Hw (figuur 2). Het betreft hier een uitgraving uit 1898 voor de aanleg van de spoorlijn.

Op de bodemkaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in verstedelijkt gebied. Rondom liggen matig hellende bergbrikgronden (Vleeshouwer & Damoiseaux, 1990, code BLb6 C), die vermoedelijk ook in het plangebied verwacht kunnen worden. Kenmerkend voor brikgronden is de aanwezigheid van een klei-inspoelingslaag, de zgn. briklaag. Het proces van kleiverplaatsing is zeer traag, zodat de brikgronden alleen in de oudste en onverstoorde lössafzettingen gevormd zijn. Onder deze horizont bevindt zich het oorspronkelijk moedermateriaal of C-horizont. Op hellingen, zoals op de wanden van een droogdal of beekdal, is de löss gevoelig voor erosie en kan de bovengrond verspoelen. Wanneer als gevolg hiervan de E-horizont is verdwenen, en de briklaag aan of direct onder het oppervlak ligt, wordt gesproken van bergbrikgronden. Het verspoelde materiaal (=de secundaire löss), wordt als colluvium aan de voet van de helling weer afgezet (Berendsen, 1998).

2.3 Archeologische gegevens

- *Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Verhoeven, 2007 en update kaart 2013)*: het plangebied is gelegen in een zone waarvoor een hoge verwachting geldt vanwege de ligging in het historisch centrum (uiterste noorden, figuur 3, waarde categorie 3). Direct rondom geldt een middelhoge verwachting. Ten noorden, oosten en westen hiervan geldt een lage verwachting (figuur 3). Zoals reeds vermeld, loopt direct ten noorden van het plangebied de spoorweg uit 1898, die circa 3 tot 4 m lager ligt dan het plangebied.
- *Bekende archeologische monumenten en vindplaatsen* volgens het ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS3) in een straal van 500 m rond het plangebied (figuur 4):

AMK-nr	complextype	datering	waarde
16757	Historische kern	Late Middeleeuwen	Hoge waarde
waarneming-nr	complextype	datering	opmerking
35921	pottenbakkersoven	Vroege tot Late Middeleeuwen	Administratieve melding, vondst uit 1921
35924	pottenbakkersoven	Vroege tot Late Middeleeuwen	Administratieve melding, vondst uit 1926
38710	villa	Romeins	Administratieve melding, vondst omstreeks 1933. Er wordt melding gemaakt van 2 badvertrekken. Nadere omschrijving vondsten of vindplaats ontbreekt.
56559	Vuurstenen afslag	Paleo-IJzertijd	Losse vondst

Tabel 2. Overzicht van de bekende archeologische monumenten en vindplaatsen in en rond het plangebied.

Uit de onmiddellijke omgeving van het plangebied is een aantal waarnemingsnummers bekend binnen een straal van 500 m. Het gaat om de melding van een pottenbakkersoven uit de Vroege tot Late Middeleeuwen en een Romeins gebouw (ARCHIS-waarnemingsnrs. 35921, 35924 en 38710). Het gaat echter om drie administratieve plaatsingen op basis van oude meldingen, waardoor de exacte locatie van de vindplaatsen niet bekend is. De laatste melding betreft een losse vuurstenen afslag uit de periode Paleolithicum tot en met IJzertijd. De afslag is aangetroffen bij een booronderzoek, maar meer gegevens hierover zijn niet bekend (zie tabel 3).

- *eerder uitgevoerd onderzoek in de omgeving volgens ARCHIS2 (figuur 4)*:

melding-nr	resultaat/advies	opmerking
33724	Booronderzoek, geen advies bekend	
44601	Onbekend	
48056	Bureauonderzoek, geen vervolg	

48609	Bureauonderzoek, binnen zones met middelhoge en hoge verwachting dient vervolgonderzoek plaats te vinden (verkennend booronderzoek)	
53888	Booronderzoek, geen vervolg	
61246	Booronderzoek, advies onbekend	Slechts 1 losse vondst, zie waarneming 56559

Tabel 3. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied.

Direct ten noorden van het plangebied loopt de spoorlijn uit 1898. In het kader van spooraanpassingen door ProRail zijn twee bureauonderzoeken uitgevoerd om na te gaan of er nog archeologische vindplaatsen verwacht konden worden (figuur 4, 48056 en 48609, Leuving & Hagens, 2011 en Leuving & Hagens, 2012). Voor de zone direct achter het plangebied is echter geen vervolgonderzoek geadviseerd omdat de bodem hier tot een diepte van circa 4m – Mv is afgegraven. Daarnaast zijn binnen een straal van 500m enkele booronderzoeken uitgevoerd waarvoor eveneens geen vervolg is geadviseerd (figuur 4, 53888) of waarvan geen resultaten bekend zijn (figuur 4, 33724 en 61246).

- *bekende archeologische gegevens uit andere bronnen:*

Op 02-05-2016 is een verzoek gedaan aan de heemkundevereniging Landgraaf voor aanvullende gegevens. Dhr. J. Schiffelers heeft daarop uitgebreide informatie verschaft over historische panden die grenzen aan het plangebied, waarvoor onze oprechte dank. Deze panden zullen in onderstaande paragraaf 2.4 kort aangehaald worden.

2.4 Historische situatie

Het plangebied ligt op de Tranchotkaart uit het begin van de 19e eeuw in het uiterste noorden van het dorp Scheydt (figuur 5, boven, Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1967). Scheydt is de oude benaming van Schaesberg en is een dorp dat in de Volle Middeleeuwen vanuit Heerlen is gesticht (Renes, 1988: 40). Op de kaart is te zien dat de huidige Hoofdstraat reeds aanwezig is, die in deze periode een gelijkvloerse aansluiting heeft met de huidige Streeperstraat. De huidige Stationsstraat is weergegeven als een zandpad. Direct ten oosten van de hoofdweg ligt een gebouw met tuin/boomgaard. Het betreft een grote boerderij met schuur en stallen dat in het Meetboek Schaesberg 1774 in eigendom was van de familie Spiertz-Beckers (Minuutplan, 1832, gemeente Schaesberg, sectie B, perceel 548). De boerderij is in 1911 afgebrand, waarna een nieuw pand wordt opgetrokken tot op de hoek met de Stationsstraat. Het betreft een dubbelhuis, met op de hoek een winkel (toenmalige Hoofdstraat 1). Het kadaster uit 1832 geeft aan dat naast Hoofdstraat 1 nog een huis met grond en gebouw gelegen was, dat in die periode eigendom was van de heer W. Souren (Minuutplan, 1832, gemeente Schaesberg, sectie B, perceel 549, Hoofdstraat 3). Beide gebouwen, namelijk Hoofdstraat 1 en 3, zijn in 1965 gesloopt.

In het westen ligt op de Tranchotkaart een boomgaard die waarschijnlijk tot het gebied van de R.K. Petrus en Pauluskerk behoort. Het domein van deze kerk, die gebouwd is in de 17e eeuw, grenst in het zuidwesten aan het plangebied. In het uiterste noordwesten staat akkerland weergegeven (figuur 5, boven, letter T). Langs de kerk heeft nog een pastorie gelegen, waarvan de resten teruggaan tot 1700. De huidige pastorie ligt echter bovenop de oude pastorie (info dhr. Schiffelers).

Op de Tranchotkaart en het Kadastraal Minuutplan is van de spoorlijn Sittard-Heerlen-Herzogenrath nog geen sprake. Deze wordt op het einde van de 19e eeuw (1898) aangelegd onder invloed van de groeiende mijnbouwindustrie. Op kaartmateriaal uit het begin van de 20e eeuw staat deze spoorlijn wel afgebeeld, waarbij de Stationsstraat in een volwaardige straat is veranderd (figuur 5, onder). Voor de aanleg van de spoorlijn is de zone ten noorden van het plangebied afgegraven, waardoor het maaiveld circa 4m lager ligt dan het plangebied.

De sloopwerkzaamheden van de historische panden en de aanleg van de huidige spoorlijn, maakt dat de randen van het plangebied sterk geroerd zijn.

2.5 Huidige situatie

Momenteel bestaat het plangebied uit een druk kruispunt dat volledig met asfalt is verhard (figuur 6). De verstoringsdiepte onder het asfalt bedraagt circa 1 m – Mv (informatie opdrachtgever) ten gevolge van de aanleg van het huidige weglichaam en de aanleg van kabels en leidingen zoals riolering, elektriciteitskabels en dergelijke (KLIC-melding door opdrachtgever op 04-05-2016).

2.6 Toekomstige situatie

Binnen het plangebied wordt het kruispunt vervangen door een rotonde. De toekomstige verstoringsdiepte gaat niet dieper dan de huidige verstoring.

2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de bij het bureauonderzoek verzamelde gegevens is het mogelijk een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen ten aanzien van aard, ouderdom, diepteligging en gaafheid.

Aard en ouderdom

Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Meest markant zijn de verschillen tussen jager-verzamelaars enerzijds en landbouwers anderzijds.

In de Steentijd (Paleolithicum t/m Neolithicum) leefde de mens voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Deze zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en verbleven alleen tijdelijk op een plek. Uit een ruimtelijke analyse blijkt dat hun kampementen in vrijwel alle gevallen zijn gesitueerd op de overgang van nat naar droog. Nabij dergelijke gradiëntzones waren namelijk de meeste voedselbronnen voorhanden en was (drink)water bereikbaar. In het plangebied doen zich geen gradiëntsituaties voor. Zodoende worden geen vindplaatsen van jager-verzamelaars verwacht.

Met de introductie van de landbouw (vanaf het Neolithicum) werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De eerste akkergronden werden op de van nature vruchtbaarste gronden aangelegd. Bovendien moesten de gronden goed ontwaterd zijn. De ligging van nederzittingslocaties vanaf het neolithicum tot en met de Volle middeleeuwen blijft vrijwel hetzelfde, hoog en droog op een niet te steile helling. Vanaf de ijzertijd gaat men ook lager gelegen delen van de hellingen bewonen.

Welke gronden in het plangebied aanwezig zijn, is niet bekend vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. Het plangebied ligt op de overgang van een plateauterras naar een afbraakwand. Indien het plangebied op het plateauterras ligt, komen er waarschijnlijk bergbrikgronden voor. Deze kenmerken zich door een hoge vruchtbaarheid. Indien bergbrikgronden in het plangebied liggen, geldt een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen vanaf het Neolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen. Indien het plangebied op een afbraakwand ligt, is de kans erg groot dat eventuele vindplaatsen aan erosie onderhevig zijn geweest en zullen verdwenen zijn.

Op basis van het historisch kaartmateriaal blijkt dat er in de Nieuwe tijd wel bewoning aan de rand van het plangebied is geweest, aan weerszijden van de Hoofdstraat. De historische panden zijn echter gesloopt en overbouwd door nieuwere panden, die op hun beurt weer gesloopt en overbouwd zijn. De kans is erg klein dat nog resten van historische bebouwing wordt aangetroffen binnen het plangebied.

Diepteligging

Indien het plangebied daadwerkelijk op het Plateauterras ligt, komen er in het plangebied bergbrikgronden voor, waarbij archeologische vindplaatsen direct aan het maaiveld verwacht kunnen worden. Indien het plangebied op een afbraakwand ligt, worden er geen vindplaatsen meer verwacht.

Fysieke kwaliteit

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat aan de randen van het plangebied reeds veel grondverzet heeft plaatsgevonden. De fysieke kwaliteit van eventuele vindplaatsen (Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd) is daar laag. Onder de huidige Hoofdstraat bedraagt de verstoringsdiepte circa 1 m – Mv, waardoor de fysieke kwaliteit van eventuele vindplaatsen laag is.

archeologische periode	complextyp	kenmerken	diepteligging	gaafheid
Paleolithicum-Mesolithicum	nederzetting	vondststrooiing	maaiveld	laag
Neolithicum-Vroege Mid-deleeuwen	nederzetting	Grondsporen, vondstlagen	maaiveld	laag
Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd	nederzetting	Grondsporen	maaiveld	laag

Tabel 4. Samenvatting van de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Uit de resultaten van het bureauonderzoek is gebleken dat in het plangebied geen archeologische vindplaatsen meer verwacht worden. Er heeft al zodanig veel grondverzet plaatsgevonden (verstoring tot circa 1 m – Mv) dat eventuele vindplaatsen die vanaf het maaiveld verwacht kunnen worden, verdwenen zullen zijn.

4.2 Aanbevelingen

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat onder de huidige Hoofdstraat in het plangebied geen archeologische resten meer verwacht kunnen worden die bij de bestaande planvorming verstoord zullen worden. De toekomstige werkzaamheden gaan niet dieper dan de huidige verstoringdiepte. Daarom wordt vervolgonderzoek niet noodzakelijk geacht.

De bevoegde overheid, de gemeente Landgraaf (regioarcheoloog mevr. H. Vanneste), onderschrijft dit (selectie)advies.

Literatuur

- Berendsen, H.J.A.**, 1998. *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie*, Assen, 3e druk.
- Berg, M.W. van de**, 1989. *Geomorfologische kaart, 1:50.000; 59, 60, 61, 62: Toelichting op blad 59 Genk, 60 Sittard, 61, Maastricht en 62 Heerlen*. Staring Centrum, Wageningen.
- Deeben, J.H.C. (red.)**, 2008. De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), derde generatie *Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 155. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort (info: www.cultureelerfgoed.nl).
- Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen**, 1967. *Kartenaufnahme der Rheinlande durch Tranchot und Von Müfflung 1803-1820, kaart 75 Heerlen, schaal 1:25.000*. Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, Bonn.
- Leuvering, J.H.F. & D. Hagens**, 2011. Bureauonderzoek. Aanleg inhaalspoor te Landgraaf, *Synthegra-rapport S110170*, Doetinchem.
- Leuvering, J.H.F. & D. Hagens**, 2012. Bureauonderzoek. Spooraanpassing Heerlen - Herzogenrath, *Synthegra-rapport S110201*, Doetinchem.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Renes, J.**, 1988. *De Geschiedenis van het Zuidlimburgse Cultuurlandschap. Maaslandse Monografieën*, Assen/Maastricht.
- Uitgeverij Nieuwland**, 2006. *Grote Historische Topografische Atlas. 1894-1926. Limburg. Schaal 1: 25.000*, Tilburg.
- Verhoeven, M.P.F.**, 2007. Hoog, middelhoog en laag; een archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart voor de Parkstad Limburg gemeenten en de gemeente Nuth. Deelrapport I: de archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart en Deelrapport II: Catalogus van archeologische vindplaatsen en bouwhistorische elementen *RAAP-rapport 1483*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Vleeshouwer, J.J. & J.G. Damoiseaux**, 1990. *Bodemkaart van Nederland 1:50.000; 61-62 west en oost Maastricht - Heerlen*. Staring Centrum, Wageningen.
- Weerts, H., J. Schokker, K. Rijdsijk & C. Laban**, 2006. *Geologische overzichtskaart van Nederland*. TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties**, 1992. *Grote Historische Provincie Atlas, schaal 1:25.000, Limburg 1837-1844, blad 93*, Groningen.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

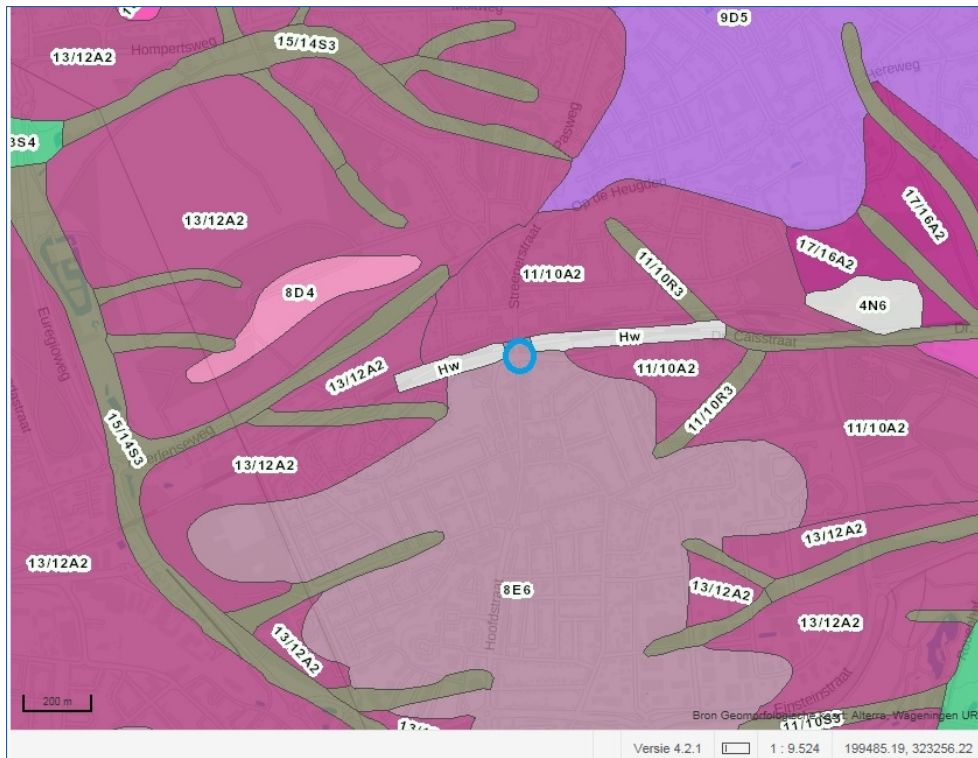
- Figuur 1.** Ligging plangebied (rood). Inzet: ligging in Nederland (ster).
- Figuur 2.** Uitsnede uit de geomorfologische kaart, schaal 1:50.000 (figuur ontleend van ARCHIS3, www.cultureelerfgoed.nl). De blauwe cirkel duidt het plangebied aan.
- Figuur 3.** Uitsnede uit de archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart voor de Parkstad Limburg gemeenten en de gemeente Nuth, deelkaart Landgraaf, update 2013.
- Figuur 4.** Kaart met archeologische waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen uit ARCHIS2 (tot mei 2015). De zwarte stippellijn duidt bij benadering het plangebied aan.
- Figuur 5.** Uitsnede uit de Tranchotkaart uit het begin van de 19e eeuw (boven; Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1967) en van de Bonnenkaart omstreeks het begin van de 20e eeuw (onder, uitgeverij Nieuwland, 2006). De blauwe omlijning duidt bij benadering het plangebied aan.
- Figuur 6.** Boven: luchtfoto ontleend van Google Earth. De rode cirkel duidt het plangebied aan. Onder: Foto met zicht op kruispunt, ontleend van Google Earth. De foto is genomen vanuit het zuiden.
- Tabel 1.** Archeologische tijdschaal.
- Tabel 2.** Overzicht van de bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied.
- Tabel 3.** Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied
- Tabel 4.** Overzicht van de archeologische indicatoren, aangetroffen in het plangebied.

Archeologische perioden				
Tijdperk			Datering	
Recente tijd				
Nieuwe tijd		C	1945	
		B	1850	
		A	1650	
Middeleeuwen		Vroeg	1500	
			Laat B	
			1250	
			Laat A	
			1050	
			D: Ottoonse tijd	
			900	
			C: Karolingische tijd	
			725	
			B: Merovingische tijd	
			525	
			A: Volksverhuizingstijd	
			450	
Romeinse tijd		Laat	270	
		Midden	70 na Chr.	
		Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd		Laat	
			250	
			Midden	
	Bronstijd		500	
			Vroeg	
			800	
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)		Laat	
			1100	
			Midden	
	Mesolithicum (Midden Steentijd)		1800	
			Vroeg	
			2000	
	Paleolithicum (Oude Steentijd)		Laat	
			2850	
			Midden	
			4200	
			Vroeg	
			4900/5300	
			Laat	
			6450	
			Midden	
			8640	
			Vroeg	
			9700	
			Laat	
			12.500	
			Jong B	
			16.000	
			Jong A	
			35.000	
			Midden	
			250.000	
			Oud	

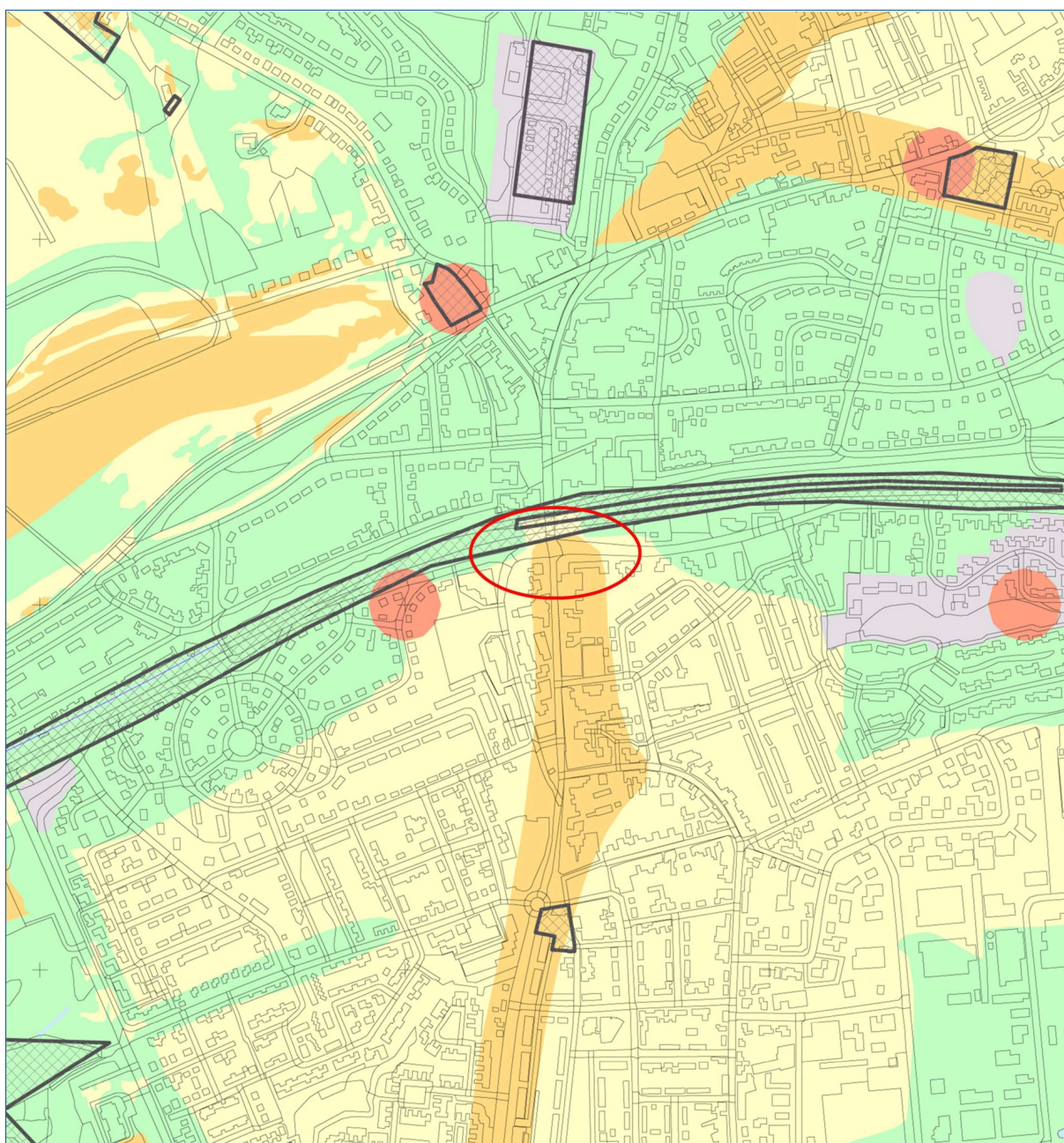
Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode lijn); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Uitsnede uit de geomorfologische kaart, schaal 1:50.000 (figuur ontleend van ARCHIS3, www.cultureelerfgoed.nl). De blauwe cirkel duidt het plangebied aan.

Gemeente Landgraaf

legenda

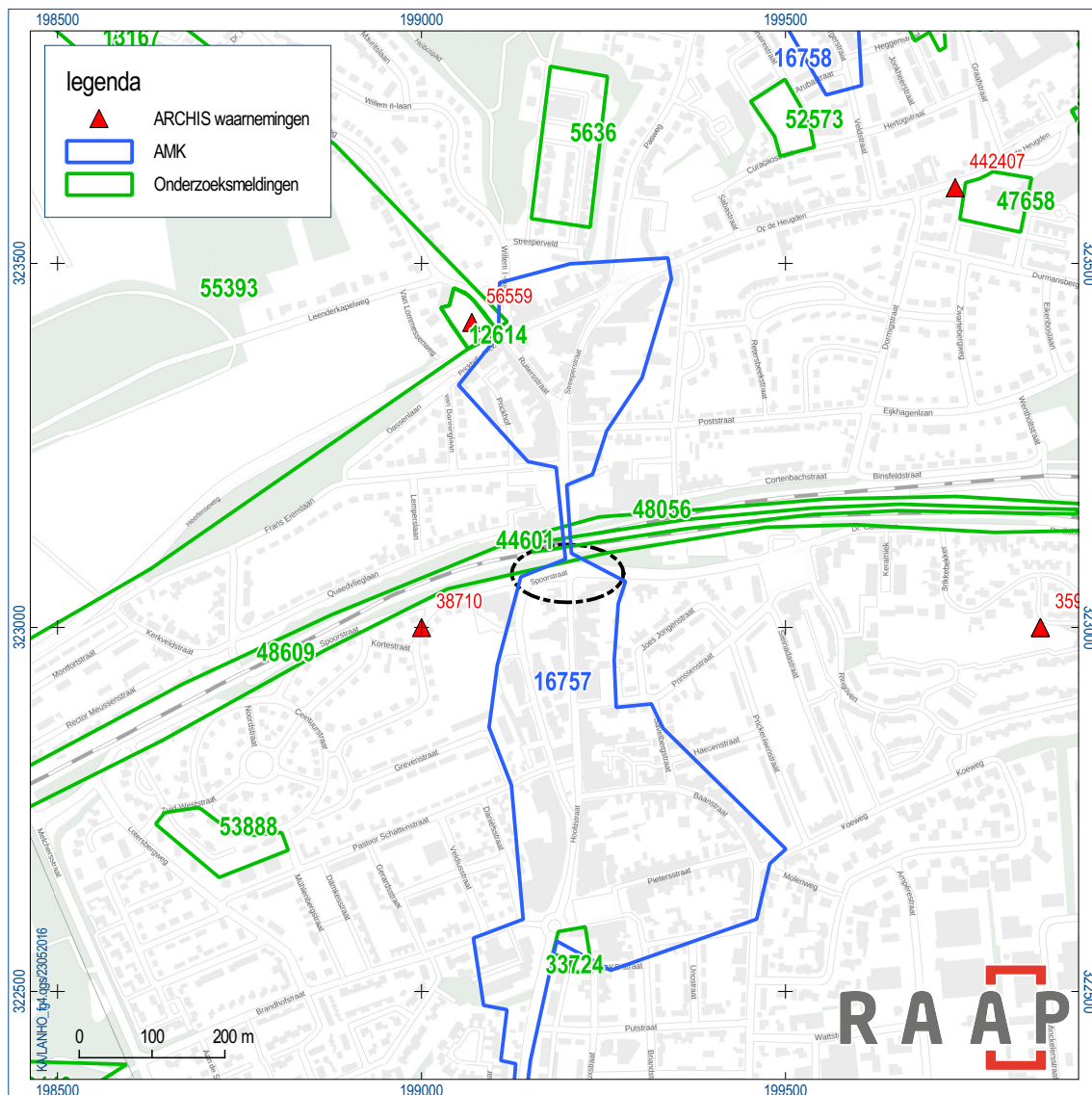
waardecategorie

- waardecategorie 1. Monumenten: terreinen van zeer hoge waarde, wettelijk beschermd.
- waardecategorie 2. Monumenten: terreinen van zeer hoge waarde.
- waardecategorie 3. Overige monumenten en gebieden met een hoge verwachtingswaarde.
- waardecategorie 4. Gebieden met een middelhoge verwachtingswaarde.
- waardecategorie 5. Gebieden met een lage verwachtingswaarde.
- waardecategorie 6. Geen verwachtingswaarde.

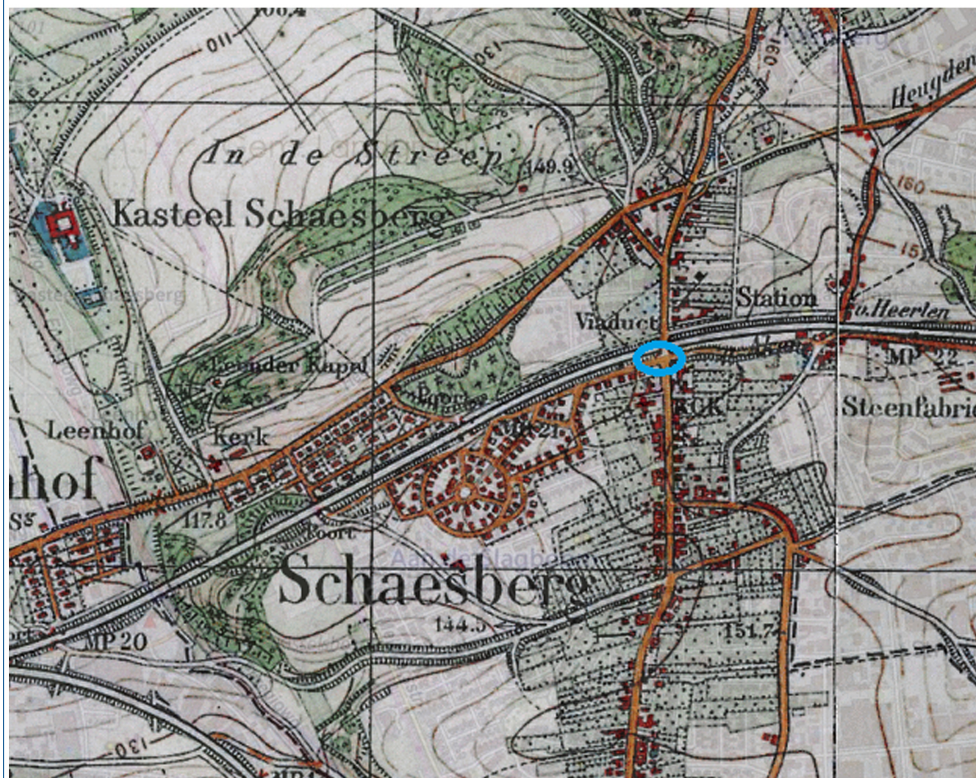
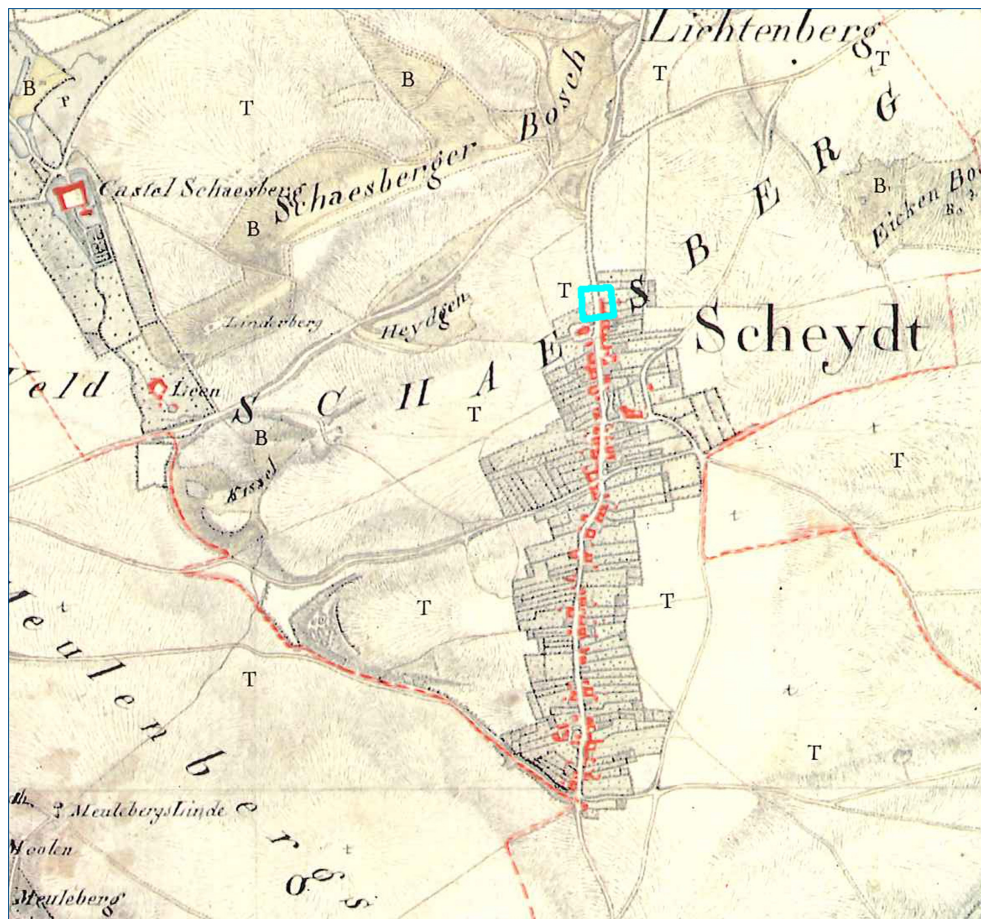
overig

- begrenzing beekdal
- onderzoeksmelding
- water
- gemeentegrens

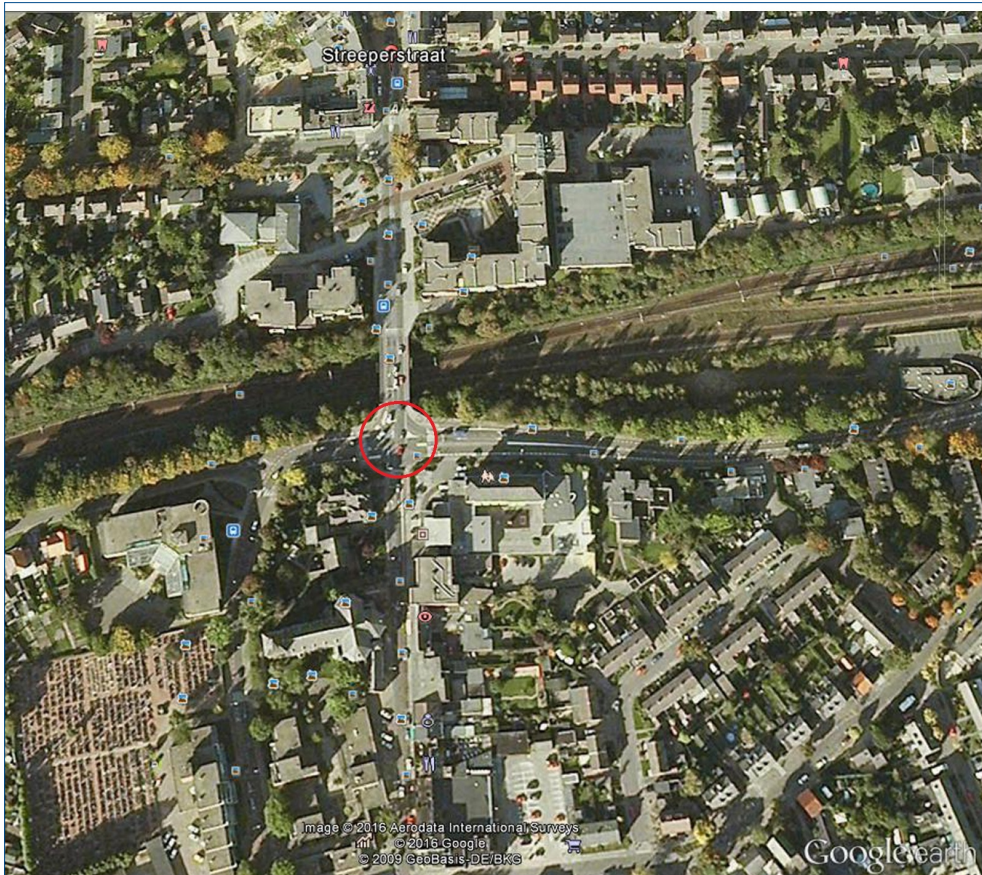
Figuur 3. Uitsnede uit de archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart voor de Parkstad Limburg gemeenten en de gemeente Nuth, deelkaart Landgraaf, update 2013.

Figuur 4. Kaart met archeologische waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen uit ARCHIS2 (tot mei 2015). De zwarte stippellijn duidt bij benadering het plangebied aan.

Figuur 5. Uitsnede uit de Tranchotkaart uit het begin van de 19e eeuw (boven; Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1967) en van de Bonnenkaart omstreeks het begin van de 20e eeuw (onder, Uitgeverij Nieuwland, 2006). De blauwe omlijning duidt bij benadering het plangebied aan.

Figuur 6. Boven: luchtfoto ontleend van Google Earth. De rode cirkel duidt het plangebied aan. Onder: Foto met zicht op kruispunt, ontleend van Google Earth. De foto is genomen vanuit het zuiden.